

MAŁA RETENCJA A ŚRODOWISKO NATURALNE

Mała retencja obejmuje wszelkie działania techniczne i nietechniczne zmierzające do poprawy struktury bilansu wodnego obszaru, z którego wody spływają do jednego miejsca np. rzeki, jeziora czy bagna. Praktycznie oznacza to podjęcie działań spowalniających przemieszczanie się wody, przy jednoczesnym zachowaniu i wspieraniu rozwoju środowiska naturalnego. Poprawa warunków wodnych w przyrodzie ma na celu ochronę określonych gatunków lub siedlisk, zwiększenie różnorodności biologicznej, zwiększenie walorów krajobrazu czy przeciwdziałanie pożarom lasów.

Z punktu widzenia środowiska najkorzystniejsze formy małej retencji wodnej to: zbiorniki wodne, stawy, oczka śródpolne, obszary wodno-błotne, mokradła, torfowiska, suche poldery i retencja leśna.

ZBIORNIKI WODNE

– mają one duże znaczenie dla życia wielu gatunków roślin i zwierząt, wzbogacają i urozmaicają krajobraz. Mają również wpływ na jakości wody w rzekach, przez zatrzymywanie związków azotu i fosfory czy środków ochrony roślin spływających z pól uprawnych, ograniczają też zjawisko erozji wodnej.

STAWY

– wg Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych staw definiowany jest jako „płytki zbiornik wodny powstały przez sztuczne zatamowanie (zastawienie) rzeki, najczęściej w celu hodowli ryb”. Występowanie na danym terenie dużych kompleksów stawowych powoduje wykształcenie się specyficznego mikroklimatu. Stawy rybne kształtują krajobraz zwłaszcza tam gdzie nie ma naturalnych zbiorników wodnych. Brak stawów oznacza zubożenie podmokłych siedlisk i zanikanie, związanych z nimi enklaw bogatej roślinności.

OCZKA ŚRÓDPOLNE

- są istotnym elementem krajobrazu i korzystnie modyfikują bilans wodny i cieplny środowiska. Ze względu na materiał geologiczny, z którego są zbudowane, charakteryzują się specyficznymi zbiorowiskami roślinnymi.

OBSZARY WODNO-BŁOTNE , MOKRADŁA I TORFOWISKA

- służą jako tanie i skuteczne oczyszczalnie rzek i jezior. Są niezwykle cenne pod względem przyrodniczym, jako miejsce bytowania populacji ptaków wodnych i wielu gatunków roślin i zwierząt.

SUCHE POLDERY

- są to tereny zalewowe, które wspomagają samooczyszczanie się wód powierzchniowych, wzbogacają zapasy wód podziemnych, utrzymują bogactwo biologiczne oraz tworzą mikro- i makro środowisko dla zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.

RETENCJA LEŚNA

- zwiększenie lesistości i zadrzewienia oraz odpowiednia gospodarka leśna działają korzystnie na wyrównanie odpływów wód powierzchniowych. Lasy działają korzystnie jako naturalne zbiorniki retencjonujące wodę w okresie nadmiarów i oddające ją w czasie niedoborów. Są niezwykle cenne przyrodniczo, jako miejsce bytowania wielu gatunków roślin i zwierząt.

Ewa Grzyś
Dz. SPRSJID

Źródło:

„Mała retencja na obszarach wiejskich” opracowanie Fundacji Ekologicznej „Zielona Akcja” w Legnicy